

شرائط اشتراك :
سنه لکى ۳۰ ، التى آيلنى
۲۰ غرور

ممالك اجنبيه ايچون :
سنه لکى ۱۰ التى آيلنى ۶ فراتقدر . اعلانات
ايچون اداره مأمورى محمد ذهنى بک مراجعت ايتلميدر .

۱ ايلول افرنجى

۱۹۱۰

۱۹ اغستوس ۱۳۲۶

صاحب امتيازى :
شېندر زاده قلهلى
احمد هلمى

اداره و تحرير على :
جفال اوغلى جاده سنه دائره مخصوص صدر .
خبارات صاحب امتياز ايله جريان ايتلميدر .

نسخه سى هر برده

۲۰ باره در .

۲۷ شعبان ۳۲۸

وَلَا تَعْصُوا أَمْرًا وَلَا نَهْيًا : اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ

مقاله

اتهامات و مدافعه

- ٣ -

نفرت عن الاجانب

[Xénéphobie]

بزه اویله کلیورکه مسلمانان و بالخاصه تورکر
حقنده روا کوریلان اتهاماتک حقیقی بودر .
تاریخچه ثابتدرکه تورکر ، اقوام مختلفه و اجانب ایله
اشلافکارانه یاشامنه لازم خصایص هرملدن زیاده
مالکدر . اقوام مختلفه و اجانب « هیچ بر سیله »
یادرغاماق ، کندی هیئت اجتماعیه لرنده موجود
مدینتک فوقنده . مدینت کوررلرله کال صمیمیت
وغیرته اوندن اقتباس اتمک تورکرک تاریخی اوصاف
میزملرنددر . ماضیده عرب و عجم مدینتی ، علوم
و ادبیاتی ، کالات و اجتماعی نفساننده جمع اتمش
قارانی ، شیر علی توانی ، اولغ ، نصیرالدین طوسی
کبی تورکرک پیشمش اولماسی ، هب بو خصایص
اشلاف ، اقتطاف و انتخاب سایه سنده در .

بو کون باشمه برر ویا ، برر قولره کسان
قایم لاسونلر ، اجانبه قارشی بالخاصه تورکرک نه
قدر عالیجناب و مساعده کار اولدینی کوسترمکه کافی
دکلی در ؟

درسمادت ، ازبیر ، سلانیک ، بیروت کبی
بیکلرجه اجانبک ساکن اولدینی برلرده ، بو مسا
فرلرمز نه کبی بد معامله ایدلکینی بیله میورز . بالعکس
محققاً بیایدیکمز بر شی وارسه اوده بو مسافرلرک او
صاحبزندن یک چوق فضله حرمت و راحته نائل
بولوندینی در .

اقوام مسلمانن عربلرک ، تورکرک مسافر
پرورلکی افراط و تمصب درجه سنده در . اولایلرکه
حقنر سبیلرله شکایت ایدن اجنبیلرده بولونسون ،
لکن مشکیکلرک حالت و ماهیتله شکایتلری تدقیق
ایجاب اتمزی ؟ محض شکایت ایدن اورویالدر ، دیبه
هرسوزینه حقیقت محضه کبی اینانقمی لازم کلیور ؟
بو بایده صحیح بر فکر پیدا اتمک ایچسون
مملکتتمزده بولونان اجانبی تعصیف اتملی ز :

١ - اورتودوکسلری ، غره غوری بنلری
قوللک ویا پروتستان اتمک [مقاصد دینهک بالکز
بو قدرینی سویلورز] مذهبیلری ترویجاً تلقینات ،
تدریسات و تربیده بولونمق اوزره تورکیاده اوخوران
دورلو ایسه بی ، دورلو اسلی قوللک و پروتستان
فیسور و راهبیلری ،

٢ - برای تجارت و صنعت مملکتتمزده بولونان
ناموسلی اجانب ،

٣ - برای تدریس کلن معاملر ، صنایع نفیسه
اربابی ، و ناموسلی ارباب قلم ،

٤ - غرنه بی ، ایش آدمی ، دلال ، رهبر
و سبازه کبی سرسری سوریلری .

٥ - مریبه صنفندن اعتباراً قوقوتلر ،
شانسوزلر ، ودها بر طاق صنایع مردوده ایله مشغول
سفیلرلرل عبارت قادین سوریلری ،

بو صنفون ایچینده ایکنجی و اوچنجی صنفه
منسوب ذواتدن نه بز مشکی ز ، ونده اونلر بزدن
مشکی در . بزبو شرقی و ناموسلی آدمیلری مملکتتمز
ایچون بر فائده ، بر کار ، بر شرف بیلیرز .

برنجی صنف « مساک مقصد » اعتباریه مشکی
اولایلرلر ، [بزده اوناردن مشکی ز] .

بشنجی صنف ، تنقید و تطویه دیکمز . هیئت
اجتماعیه بشریهک قربان غدیری و انانیتی اولان

زوالیلری تشهیر و تزییل علقلمزدن بیله کچمز .
کلن دردنجی صنفه : مملکتتمز سیلابه افتزیه

بوغان ، هیچ طورمه شکایت ایدن آدملر بو صنف
ایچینده بولونور . بزبو قبیل اشخاص حقنده اوزون

اوزادی به تفصیلات و یرمه کچمز . بونلر حقننده
قوللاندیغمز « سرسری » توصیفنه « شانتازچی »

تعبیری ضم ایدرسک ، لازم کلن سوزلری سویله مش
اولورز . بو آدملر حقننده اورویالیر نه دوشونورسه ،

بزده اویله دوشونورز . یالکز بر غریبه وارک
مملکتتمزده بیخه قانوندن باقارلی قورتارامیه جقارلی

یک کوزل بیسان بو آدامر ، مسافر بولوندقاری
تورکیاده « هراستدکلیری باقمق و فقط معاتب اولماق

و حتی قانون فوقنده بولونمق » دعوا سنده درلر .
بو صنفه منسوب آدملرک بیاناتندن تورکرده « نفرت

عن الاجانب » بولوندیفنه حکم اتمک ، اورویا متفکر-
لرینه یافیشماز برحالدز ، بزده اولان نفرت ، نفرت

عن الاجانب دکل « نفرت عن الاسافل » در . فرانسه کبی
اک حریتپرور بر مملکتتمزده بیله اجنبی عملنهک طرد

ایدلکلی ، هجوم و تحقیرانه دوجار اولدینی کورولمشدر .
امریقا کبی اجانبه قارشی صوک درجه مساعده سز

داورانان برلرده وار . بزده بونلرک هیچ بری یوق .
شاهدی بولوندیف شو وقعه بی نقلدن منع نفس

ایده مبورم . الا شهر شمندوفر خطی تمیدایدیلیرکن
التصاق قومانیسه بی بوزلرله ایتالیان عمله جلب اتمش

ایدی . بونلره یومیه درددن اون فرانغه قدراجرت
و یریلدیکی حلاله یرلی عملیه یالکز بش غروش

و یریلوردی . بونکله برابر مسافر پرور تورکر
طرفندن بو اجنبیلر استرقاب ایدلکدن ماعدانزاکت

و حرمت کورریورلردی . اورالرده بولوندیف صیره ده یاننده
اوقاق بر چوچق و برده قادین بولونان بر ایتالیان

ایشی کوردمک . آینه کچن باره بی ایچیکه و یرمکده
قادینلر بیوچنی آج راقعه ایدی . بش غروش

کوندماک آلان قرق یاشارنده بر تورکر ایشی ، تدارک
ایده بیلدیکی بیه کچدن زوالی قادینه جوجقه بر پای

جیقاریوردی . بن ، یک مفتخر قالدیف شو حال
مناسبیله تورکرک حالت روحیه سی اسقاندیل اتمک

ایستمد و :

— سن بش غروش آلدیک حلاله شوایتالیان
یدی فرائق آلیور ، اویله ایکن سن اونک قاریسبله
چوچقنی دو یورریورسک . نیچون ؟ »

تورک یوزیمه باقدی . بو نظر متحیرانه و سا-
کتاننده بوتون علو جناب ، بوتون انسانیت تجلی نما

ایدی ، بونلر بنم سؤاله قارشی « عجباً بر آج کوروده
دوبورماق اقتدارینی حائز بر انسان بولونه بیلیرمی ؟ »

استفهامیه مقابله ایدی .
بو کون بر اجنبی ، هب کال حرمت و مسافر

پروری کورمک شرطیه ، مملکت عثمانیه بی باشند
باشه قطع ایده بیلیرک بزه معطوف اولان « نفرت

عن الاجانب » ی رد ایچون بوندن بویوک دلیل
اولاماز .

حکایات

امام عزالدک مهم بر اثری

کتاب مضمون به

علی غیر امله

فان قبل قد ذکر التسوية والنفخ فالروح ؟
وما حقیقه ؟ وهل هو حال فی البدن ، حلول الماء
فی الاناء ؟ أم حلول العرض فی الجوهر ؟ أم هو جوهر
قائم بنفسه ؟ وان كان جوهرأ فتحیز أم غیر متحیز ؟
فان كان متحیزاً فما مكانه ، القلب أم الدماغ ، أم موضع
آخر ؟ فان لم یکن متحیزاً فكیف یكون جوهرأ
غیر متحیز ؟

بکادیرلرله که : تسویه و نفخک معنای سویله دک ،
عجبا روح نه در ؟ حقیقی نه دن عبارتدر ؟ عجاصویک
شیشه ده کی حاوی کی ، بدننه بر حال می در ؟ یا خود
عرض لک جوهره حاوی کی می در ؟ یا خودده کندی
نفسیه قائم بر جوهر می در ؟ اگر جوهر ایسه ،
متحیز می در [یعنی بر مکانی ضبط واستو ایدرمی ؟]
و یا غیر متحیز می در ؟ و اگر متحیز ایسه مکانی نه-
سی در ؟ قلب می ، دماغ می و یا باشقه بر یرمی ؟ اگر
متحیز دکلسه ، ناصل اولویورده جوهره تو صیفنه
مستحق اولویور ؟ »

ایشته کوریلورکه جناب امام روح لفظی بوتون
احتواء بیله استعمال ایدیور . یعنی روح هم باعث
حیاة اولان عامل و همده منبع ذکا اولان قدرة
اولمق اوزره قبول ایدیلور .

وشو سؤالرله روح حقننده فکر مدقعه تبادر
ایده جک بالجله اندیشه لری بیسان ایلیور و صوکر !
جواب و یریلور :

[فقول] هو سؤال عن سرالروح الذی لم
یؤذن لرسول الله صل الله علیه وسلم فی کشفه لمن لبسه له
اهلیة فان کنت له اهلاً فاسمع واعلم ان الروح لیس
بجسم یحل فی البدن حلول الماء فی الاناء ،

بو ، سر روحدن بر سؤالدرکه اهلیتی اولایانلره

بین کجه منزهه ، باری اوغوللار منزه بو فنا خوبی
ایدیغجه بیراقایلم . بو فنا خوبی بیزده قالدیجه هیچ
بیر ایشده ایله ری کیده مه یز، ایش یاباماز سق یوقسول
قالیرز ، یوقسول قالیر سق ، کنددی مملکت مزده
باشقالرینک کوله سی اولورز .

اوز ده میر

نهایت

علم کائنات و هیئت

منظومه شمسیه

[کونش شهری]

کره ارضینک بولوندیغی « منظومه » یه ، منظومه شمسیه
آدی و بربرلر . بومناهده بر منظومه دیمک ، بر کونش ایله
بونک اطرافنده دون بر طاقم « بر » لر دیمکدر . بزم
کونشینک اطرافنده کی برلر سکن دانه درکه هر برینه سیاره
آدی و بربرلر : ۱ - عطارد ، ۲ - زهره ، ۳ -
ارض ، ۴ - مریخ ، ۵ - مشتری ، ۶ - زحل ،
۷ - اورانوس ، ۸ - نپتون . بونلر بویوکلری اولوب
مریخ ایله مشتری آره سنده یک چوق کوچوک برلر واردر .
بزم منظومه شمسیه یه « کونش شهری » آدی و بربرلر .
اطرافنده کی برلر ده بر محله دیمکدر . بونلر برر برر
کوزدن کیمره کیمز .

« کونش »

کونش ، منظومه نیک اورطه سنده در . سکنر دانه
بویوک و بوزدن زیاده کوچوک برلر کونشک اطرافنده
دونرلر . بونک سینی کونشک بویورلرک بجموعندن ۶۲۷ کره
دها بویوک اولماسی در . کرک بزم برمنه ، کرک دیگر
برلر ، سیاره لر ، حرارت و ضیا [سیجاقاق و ایشق]
کونشندن کایر . سیاره لرک ایسه کندیلری پارلاق دکلددر .
کونشک ماده سی [کونشی میدان کتیرن مایه] صودن
براز دها آغیردر ، لکن کونشک اوست طبقه لری یعنی
پوزی غاز حانده [هوا کی] اولدیفته شیشه یوقدر ،
دیمک صودن دها خفیدر . بوطبقه لر ، شاشیله جق قدر
بویوک برقدرة [قوه] ک هرکیزیدرکه بوقدره کونشندن
عالمه یاییلیر .

« طبیین » دینیلن بر آنله ضیانک ناصل بر ماده دن
پیدا اولدیغی آکلاشیلیر . بوانله کونشک ضیا طبقه سنک
اوستنده کی بخار [بوغو] ده مولد الماه ، سودیوم
[طوز] مانیه یوم ، ده میر ، چنقو ، باقر ، قورشون
کی ، بزم برمنده بولان مدتلر بولوندیغی آکلاشیلدر .
کونشینک کورده سنی تشکیل ایدن ماده هنوز تامیله
مناویم دکلددر ، لکن یوقاریده دیدیکیز کی بوماده نیک
برقسی بزم برمنی تشکیل ایدن عنصرلرک طبقه ییدر .
کونشک کورده سی اوزونده پارلاق بر طبقه سی واردر که
بوکا « طبقه ضیائی Photosphère » آدی و بربرلر .
بوطبقه نیک اوستنده کی قات ، کونشک هوای دیمکدر که
بوکاده « تاج Couronne » دینیلیر . بوطبقه نیک ،
طبقه ضیائی یه بیشیک اولان قسمه « طبقه ماونه
Chromosphere » دینیلیر که یالکیز « مولد الماه »
غازندن عبارتدر .

بوتدن باشقه کونشی چپ چوره قابلیان « بر دائرة
نورانیه ، هاله Auréole » واردر که بونک قطری ،
کونشک کورده سنک قطری قدر کینیشدر . بو هاله نیک
اوزونده بولونان سرغوجلری ایسه دهاده کینیشدر .
کونشده نه قدر دهشتی بر نمایت بولوندیغی « حداثت شمسیه

اونه دن بیری بولونان دیگر برخسته لک سبب اولدی .
حاضر قامی آلیمه آلمیشیکن همزده بولونان شو
خسته لک اوزرینه بر قاج سوز سویله ییم . سوکیلی
قارداشلارم ! هر مائده بیر چوق « فضیلت » یعنی آبی
خویار و بر چوق ده « قباح » یعنی کوتولری واردر .
لاکین نیجه آبی خویار واردر که یرنده قولانیامادیغی
وقت بیر « فضیلت » اولمقدن چیقار ، چیقارده
قباح اولور .

مثلا بیر توزکارده بولونان اک آبی خویارندن ،
تکری و بر کولرندن بریسی ده سس چیقارمادن ،
دردلره ، آغیرلقلره قانالایق ، دایاقتسدر . بو بیر
فضیلت درکه چاره سی اولمایان یرلده « صبر ، تحمل »
آدی آلیر ، بیر ملت ایچون بویوک بر قوت در .
لاکین آتالاماسی قولای ، چاره سی وار اولان ایشلرده
و هاله یاییلماسی لازم ایشلرده بویله بیر خوی فضیلت
صایلماز ، آرتق « صبر ، تحمل » آدی غیب ایدر
« لاقیدلایق » آلدیر مایه ، مسکنت ، مسکینلک ، غفالت -
سرسه لک » آدی آلیر .

ایشته بیر توزکارلده اک بویوک قباحتر مژدن
بریسی بودر . بزم ، عقاسر ده کیلر ، هر هانکی مائله
اولورسه اولسون ، هر ایشده باشه باش کیده یاییلیرز ،
حق سوز آرمزده و اوکومنه اولماسین اما عسکر لیکه
چوق مانندن دهاها آلو بریشلی یز . نه چاره که بیزده
« آلدیر مایه » خسته لکی وار . ایسه کنددی اوزیمدن
باشلاییم . بن حکیم ده کیل ، لاکین بیر خسته لکک ناصل
باشلادیغی بیاییم ، چوق خسته لکارک آدی ، ناصل
باشلادیغی ده بیاییم ، و بونلره قارش ناصل دورا نایق
لازم کلدیکنی ده بیایم ده کیل ، بویله ایکن اوزریمه
کلن قیرقلنی آلدیر مادم : آدام ! یارین برار علاج
آلیرم ، اولور بیتی ی . دیدم . ایتسی کونی ده باقما
ایشلره اوغراشهرق ینه علاجی اونو تدم ، اوچونجی
کونی یاناقدن قالغامدم ! بودفمه حکیم کتیرنکه ، زبقیق
کی بیر چوق آبی علاجلر یوتمنه مجبور اولدم .

بیر کویلی ، بیر رنجیر ، بویکونکی ایشی ، یارینه
بیراقیر : آدام ! یارین یایارم . « دیر . چوق کرده ده
« یارینه تکرری کریم ! » سویلر یک آبی آما ، تکررینک
اک بویوک کریمکی ، بزم عقل و یرمش اولماسیدر ،
بوعقل بیزه « بویکونکی ایشی ، یارینه بیراقامامز
بویوریر » بزم ایسه عقلمه ده کیل ، تذبذبکمز
اویارز . دیمک که تکرری نیک کریمکی بیر کوشیه
بیراقیق ، تکرری نیک کریمکی بای آلامدق . تکرری
بزم یاراداغزدر ، یه جیکمزی ، ایچجه جیکمزی و بریر ،
لاکین چالیشامز شرط فوشمشدر . اوت ، تکرری
بزم یاراداغزدر . لاکین [حاشا ! خدمتکارمن
ده کیلدر ، بزم چالیشاز سق ، آیاغمه حضری ،
الیاسی ، کورونمز آنلری یولایوب ده ایشلارمنی
کوردریمز .

سوکیلی قارداشلارم ،

آرتق شو فنا خویدن واز کجه من چوق لازم .

کشی ایچون جناب نی [ص . ع] افندمه اذن
یرلمدی ، اگر سن بو سؤاله یریه جک جوابک
اهلی ایسه ، ایشیت و بیل که روح ، صویک قابنه
خلولی کی ، بدنه خلوک ایش بر جسم دکلددر .
ولا هو عرض یجل القاب اولاماغ خلول السواد
فی الاسود والعلم فی العالم .

عده ک عالمده ، قارالغک قارا بر شیده خلولی
کی ، قلب و یادمغه خلول ایش عرض دخی دکلددر .
بل جوهر و لیس برض لانه یرف نفسه و یرف
خالقه و یدرک الماعولات والعرض لا تصف بذه الصفات .
بلکه او ، عرض دکل ، جوهر در ، زیراکه
کندیغی و خالقی بیلور و معقولاتی ادراک ایدیور ،
عرض ایسه بوی صفتلره متصف اولماز .
جناب امام بوتوصیف اساسی ایله روحی ، خاصه
ادراک مالک بر جوهر کوریور . و بدندن صورت
قطعه ده مستقل بولوندیغی افهام ایدیور . عجباشو بیاناتدن
جناب امامک « روحانیون » مسلکینه تمایلی آکلاشیله -
بیاییم ؟ بونقطه غایت مهمدر . اگر بویله بر حکمی
و بر مک لازم کسه ، اورطه دن وحدت وجوده فکرینک
قالقماسی لازم کیلر . فی الواقع وحدت وجود مسلکیله
روحانیون مسلکی آره سنده کی فرق اصلی ، برنجی نیک اصل
واحددن ، برصورت وجوددن باشقا قبول ایتمه سی
ایکنتجینک ایسه ایکی صورت موجودیت [یعنی خالق
و کائنات ، مخلوق] قبول ایتمه سی خصوصیدر . اگر
بو موجوددن برینه « موجودیت ذهنیه ، و همیه »
عطف اولونورسه او حاله یا « ذهنیون و یا خود مادیون »
مسلکی میدانه کلیر .

اگر وجود حقیقی ماده یه و بریایر سه ، نتیجه
انکار و مادیون مسلکی اولور ، اگر موجودیت
حقیقیه خالقه یز بریایر سه ماده موهوم و نتیجه « ذهنیون
- خیالیون » مذهبی اولور .

ذهنیون مذهبینه موجود حقیقی جناب حق اولوب
مادیات برسر ایدن ، بروهمدن عبارت . عدا یدیلمه سنه
نظر اوحدت وجوده متقارب کور یایر سه ده بومسلکه
« معنای تامیله » وحدت وجود « مذهبی دینیله من .

جناب امام ، وحدت وجود مسلکینک آتمه سندن
بولوندیغی دوشونیایر سه ، بالاده کی تعریفدر « جاوه
تعریف و فرق » کورمنک ضروریدر . فی الواقع
اشاغیده کله جک مبحثلر ده کوریه جک ایضا حانندن
آکلاشیلاجنی اوزره جناب امامک بوسوزلری
« افهام و تعریف ایچون مراتب فکریه یه تنزل »
ضرورتیه واقع اولمشدر . [صوکی وار]

مصاحب

ترک قارداشلر مه

بیر چوق مکتوبلر آلدق : اوز ده میر نه یه یازمور ؟
یدیورلر . برار راحتمز ایدم . خسته لیکه ، همزده